

બનાવટી નોટોની ઓળખ અને તેનો નિકાલ

RBI તારીખ 20 જુલાઈ, 2016ના મુખ્ય પરિપત્ર અનુસાર, બેન્કને બનાવટી નોટો ઓળખવાની અને તેને જપ્ત કરવાની સૂચના આપવામાં આવી છે. પરિપત્રમાં જારી કરવામાં આવેલી સૂચનાઓ નીચે મુજબ છે:

1. બનાવટી નોટોની ઓળખ કરવી

- કાઉન્ટર ઉપર આપવામાં આવેલી /બેક ઓફિસ પર સીધી જ પ્રાપ્ત થયેલી /જથ્થાબંધ કરન્સી ચેસ્ટમાંથી પ્રાપ્ત થયેલી બેન્ક નોટોને મશીનો મારફતે તેની ખરાઈ માટે તપાસવી જોઈએ.
- કાઉન્ટર ઉપર અથવા બેક ઓફિસ /કરન્સી ચેસ્ટ ખાતે રજૂ કરતી વખતે જો કોઈ બનાવટી નોટો મળી આવે તો ગ્રાહકના ખાતામાં તેને જમા કરવી જોઈએ નહીં.
- બનાવટી નોટો તે રજૂ કરનારને પરત કરવી જોઈએ નહીં અથવા બેન્ક શાખાઓ /ટ્રેઝરી ખાતે નાશ કરવો જોઈએ નહીં.

2. બનાવટી નોટો જપ્ત કરવી:

બનાવટી તરીકે ઓળખી કાઢવામાં આવેલી નોટ ઉપર "બનાવટી નોટ"નો સિક્કો લગાવવામાં આવશે અને RBI દ્વારા નિર્ધારિત કરવામાં આવેલા રીતે જપ્ત કરવામાં આવશે. દરેક જપ્ત થયેલી નોટ અલગ રજિસ્ટરમાં પ્રમાણીકરણ હેઠળ નોંધવામાં આવશે.

3. રજૂ કરનારને રસીદ જારી કરવી:

- જ્યારે બેન્ક શાખા /બેક ઓફિસ તથા કરન્સી ચેસ્ટ અથવા ટ્રેઝરીના કાઉન્ટર ઉપર આપવામાં આવેલી નોટ બનાવટી હોવાનું મળી આવે તો તે રજૂ કરનારને તેની સ્વીકૃતિ રસીદ ફરજિયાત આપવાની રહેશે.
- રસીદ તેવા કિસ્સાઓમાં પણ જારી કરવામાં આવશે જ્યારે નોટ આપનાર તેની ઉપર પ્રતિ હસ્તાક્ષર કરવા ઇચ્છતો ન હોય.

નોંધ: છેલ્લે ફેબ્રુઆરી, 2018 સુધી અદ્યતન કરવામાં આવ્યું છે.